

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A program tükrözi az igényeket

Tudósítás az elnökség üléséről

Szakszervezetünk elnöksége június 24-i ülésén figyelemre méltó kérdéseket tárgyaltak. Miután Bíró B. József titkár tájékoztatta az elnökséget az előző ülés óta végzett munkáról, részletes és alapos jelentést vitattak meg, megpedig a Debreceni Postaigazgatóság tavalyi munkavédelmi intézkedési tervében előirányzott feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót. (A beszámoló és a vita hasznos tanulságokat hozott felszínre. E témával külön cikkben foglalkozunk.)

Elfogadták az elnökség közvetlen irányításával működő területi szakszervezeti szervezetek és vezetőségi tagjaira vonatkozó előterjesztést, s azt a jelentést, amely az 1970-71. évi szakszervezeti választások eredményeit, tapasztalatait tartalmazta. Igaz, erről a fontos mozgalmi eseményről a Postás Dolgozóban többször jelentek meg különböző cikkek, erről az összefoglaló jelentésről érdemes néhány szót ejteni.

Tény, hogy általában a választások politikai légköre, tartalma, előkészítése, szervezése és technikai lebonyolítása — helyenként jelentkező kisebb hibáktól eltekintve — jó volt, s a gyakorlatban megvalósultak a Szakszervezetek Országos Tanácsa és központi vezetőségünk határozataiban rögzített célok. A szakszervezeti szervek szerencsésen használták fel a választást a posta IV. ötéves tervében foglalt tennivalók ismerettségére, s az 1971. évi feladatok végrehajtására való mozgósításra. Mérlegre tették mindent azt, hogy a VIII. kongresszus óta mi történt a dolgozók élet- és munkakörülményeinek, szociális, kulturális helyzetének javításában. Hangsúlyozták: a szakszervezeti mozgalomban bővültek a jog- és hatáskörök, s ezekkel a jövőben a korábbiaknál jobban kell élnie minden választott tisztviselőnek.

A választások során mindezt az volt a törekvés, hogy a testületekbe politikailag szilárd, vezetésre alkalmas tisztviselők kerüljenek. 3561 szakszervezeti bizalmi választottak, és első ízben választottak bizalmihelyetteseket. Számuk meghaladja az 1500-at. E tény hozzájárul ahhoz, hogy az alapszervezeteknél hatékonyabbá váljék a mozgalmi munka. Összevontak vidéki, járási alapszervezeteket, így számuk 335-ről 309-re csökkent. Viszont a fővárosban az osztály-, műhely-, munkahelyi bizottságok száma 29-ről 44-re emelkedett.

Néhány tanulságot levonhatunk a választásokból. Sok helyütt még mindig csak formálisan tettek eleget a bizalmiak a beszámoló kötelezettségének, vagyis egyszerűen megköszönték csoportjuk tagjainak bizalmát, s kérték felmentésüket. A munkahelyi testületek választása már élénkebb volt, s így fokozatosan javuló tendenciát mutattak a területi szervezeti bizottságok, területi szervek küldötttervezetei is. A jelentés összegezi a különböző szintű szakszervezeti választásokon, tehát a bizalmi választástól a kongresszusig felmerült leglényegesebb problémákat. Ez azért is fontos, mert a megoldást elősegítő intézkedéseket szem előtt kell tartani. Például elismerték azt, hogy a VIII. kongresszus óta figyelemre méltó eredményeket ért el a szakszervezeti mozgalom, de sürgették a gyorsabb, hatékonyabb, célratörőbb munkát. Sokan panaszkodtak a létszámlányra, a munkaerő-vándorlásra, amelyet összefüggésbe hoztak a bérhellyel. Védelmet igényeltek a sajtó, rádió és televízió indokolatlan, a postát támadó cikkeivel, riportjaival, műsoraival szemben, amelyek általánosítva sértik a több ezer becsületes helytálló postásdolgozót. Az élet- és munkakörülmény gyorsabb ütemű javítását, a lakásépítési kölcsönök további szélesítését, az elavult hivatalok korszerűsítését, az üdültetés, családi üdültetés, a gyermekintézmények férőhelyeinek növelését, a nagycsaládok helyzetének javítását, a nehéz fizikai munka gépesítését, a törzsgárda fokozottabb megbecsülését, a további munkaidő-csökkentést sürgették. Mindezek bizonyították: a szervezett dolgozóknak szakszervezetünkkel szembeni igénye megnövekedett.

Ezt követően tárgyalta az elnökség a szakszervezet vezetői szerveinek ez év második féléves munkatervét, amely tükrözi az előző jelentés lé-

nyegét, mert jól igazodik a postásdolgozókat leginkább foglalkoztató kérdésekhez. A központi vezetőség a IX. kongresszus határozata alapján foglalkozik a IV. ötéves terv bérpolitikai intézkedéseivel. Az elnökség beszámoltatja a Budapesti Postaigazgatóság szakszervezeti és gazdasági vezetőit a kézbesítők élet- és munkakörülményeinek helyzetéről, továbbá megvitatja a gyermekintézmények helyzetét, s a továbbfejlesztésre vonatkozó terveket. A Szegedi Postaigazgatóság szakszervezeti és gazdasági vezetőit októberben az üzem balesetekkel kapcsolatos kérdésekről számolnak be az elnökségnek. Novemberben ismét téma lesz a postán dolgozó nők társadalmi, gazdasági, szociális helyzete és a közöttük végzett szakszervezeti munka.

Igen tartalmas volt az a javaslat, amely a dolgozó nők és fiatalok helyzetének javítása érdekében készített intézkedési tervet tartalmazta. (Erről a témáról is lapunk más helyén írunk.) Végül még három napirendi pont: a szakszervezeti iratkezelő, irattározási és levéltári munkájára vonatkozó javaslat, az üzemorvosok munkájának értékelését tartalmazó tájékoztató jelentés és a szakszervezet múlt évi munkájáról szóló statisztikai tájékoztató került az elnökség elé. A témákat, a felvetődött észrevételeket figyelembevételével az elnökség elfogadta.

(B-S)

A TÖRZSGÁRDA

apjainkban sokszor hangzik el a tartalmában oly sokat kifejező szép jelző. Mit is fejez ki e szó? Mindenekelőtt a munkahelyi hűséget, de jogos az a hozzá tartozó követelmény is, amelyet a munkahelyen becsületesen végzett munka jelent. Vannak olyan törzsgárdaszabályzatok is, amelyek ennél magasabb mércét, például a közéleti tevékenységet is idesorolják. E széles skálájú munkahelyi és társadalmi követelményeket mindenképp az öntudatból fakadó szükségletként, de ugyanakkor az anyagi, erkölcsi megbecsülésnek az adott viszonyokhoz mért elismeréséért teljesítik.

A postán is szükséges, hogy az említett követelmények érvényesüljenek, hogy a munkahelyi hűséget és a hozzákapcsolódó igényeket minél több dolgozó teljesítse, s az érte járó anyagi, erkölcsi megbecsülést megkapja. Sokan vitatják, hogy a törzsgárda nálunk meg volt-e becsülve. Szerintem — az anyagi és egyéb lehetőségeinket vizsgálva — igen! De a fokozottabb megbecsülés igénye jogos!

Mi volt a helyzet eddig például a Bp. 70-es hivatal kézbesítőinél?

	rangbér	munkakör	üzemi	összes
5 éves	610	840	30	1480
10 éves	680	860	40	1600
20 éves	740	930	40	1710
30 éves	800	1000	50	1850
30 év felett	830	1050	50	1920

Az adatok átlagok, de pontos képet mutatják a hűségnek, a törzsgárda anyagi megbecsülésének a mi viszonyaink között. Minden bizonnyal más szakcsoportban vagy munkahelyen hasonló bizonyítékkal szolgálhatunk, de nézzük, miként lesz a jövőben. Kongresszusunk célul tűzte: az új bérrendszerben jussunk kifejezésre a törzsgárda fokozottabb megbecsülését! Ennek igyekeztünk eleget tenni, ez érvényesül a fokozati díjban — mely több, mint kétszerese az eddigi rangbér-növekedésnek. Ezt fejezik ki a műszaki, forgalmi ügyintézői alaphétfaratók, amelyek az eltöltött idő függvényében növekednek. Ez az alaphétfarforma az általánostól abban tér el, hogy pluszként jön hozzá a fokozati díj. Ez az évek után kötelezően jár — ebből a dolgozó csak fegyelmivel zárja ki önmagát. Az egész népgazdaságban csak elvétve találunk olyat, hogy az általános vállalati alkalmazott, vagy munkás stb. bérformákban ilyen alkalmaznának. Csupán az alaphétfaromat értékesítik, igaz, hogy ezen túl a törzsgárdára külön szabályzat készült, melynek anyagi kötelezettségeit a kollektív szerződés tartalmazza. Nekünk nincs külön törzsgárdaszabályzatunk, nem is szándékoztunk ilyen készíteni. A törzsgárda anyagi megbecsülését a bérrendszeren belül biztosítjuk. Többet nyújtunk, mint amit bármely más vállalattal az ilyen címen. De számoljunk csak! Ismerek olyan törzsgárdajutalmat, hogy 10 év után 1000, 20 év után 2000 forint jár a jubileum évében. Mi ennél lényegesen többet biztosítunk a havi bérben. Évenként a IV. szakcsoportban 1200, a III. szakcsoportban 1440, a II. szakcsoportban 1800, az I. szakcsoportban 2160 forintot kapnak.

A mindezeket másokhoz viszonyítjuk, azonnal kitűnik — ha nem is látványosan —, ez a törzsgárda igazi anyagi megbecsülése. Minden bizonnyal az volt az oka, hogy a bérrendszer vitája során egyértelműen erre szavaztak a postás dolgozók. Ami az anyagi megbecsülést illeti, nem jelentéktelen az év végi részesedés sem. A havi bérben fent jelzettnél nagyobb a differencia az eltöltött évek után. Ha az említett példánál maradok, 5—30 évi szolgálati idővel rendelkező kézbesítőknél 800—1800 forintig terjed az év végi jutalom mértéke, ami az eltöltött idő igen nagy elismerése. Ennél tovább menni talán nem is szabad, mert mai problémánk egyik oldala a törzsgárda megbecsülése, másik, hogy az ifjúság számára is vonzó legyen a postai munka. Ezeket az érdekeket egyeztetni nem könnyű, de úgy látjuk, mégis sikerült. Az előrelépés a 4., 9., 16. és a 21. évben egyértelműen gyorsabb előremenetelt, jobb perspektívát biztosít a fiatalabbak számára. Ez is fontos postai érdek! Az idősebb postásokkal együtt törzsgárdatagnak tekintjük a 4 éves postástól mindazokat, akik szakképzettséget szereztek, itt maradnak, becsülettel dolgoznak. A postának és dolgozóinak együttes érdeke — és a jó szolgáltatás feltétele —, hogy így tekintünk fiatalabb szaktársainkra. Tehát nemcsak a 10, 20, 30 éves dolgozóink alkotják a törzsgárdát, hanem azon túl is. Segítsük fiatalabb kollégáinkat, hogy ők is a törzsgárda érdemes és megbecsült tagjai lehessenek.

Mindezek ismertetése minden szakszervezeti tisztviselő elsőrendű feladata.

Az anyagiakon túl, elengedhetetlen az erkölcsi elismerés. A törzsgárdatagoknak jusson a kitüntetések nagyobb hányada. Az ögyermekiek részesüljenek előnyben az óvodai, napközi felvételeknél, ösztöndíjaknál. Vizsgáljuk meg, hogy — miközben kialakult az „üdülők törzsgárdája” — a törzsgárdából kik nem üdültek még. Küldjük el őket jutalomként üdülni, akár külföldre is. Ők kapjanak mindenképp lakásépítési kölcsönt, egyéb postai kedvezményt. Ha van elosztható bérelemzési lehetőség, rájuk gondoljunk.

Legyen mindig egy-egy jó szó, elismerés, kézszorítás, — ha kell, építő bírálat is — a vezető, a szakszervezeti szervek részéről. Tegyük ünnepélyessé jubileumukat. Megérdemlik, mert életük nagy részét töltötték el — vagy szándékoznak eltölteni becsülettel a postán.

Bíró Bódis József

MÉG 11.000 HIÁNYZIK A 300.000-BÓL

GÁBOR MÁRTON,

A NÉPSZAVA IGAZGATÓJA: KÖSZÖNÖM A POSTÁS DOLGOZÓKNAK!

... a lapterjesztési munka nem csupán a kiadó vállalat és a posta feladata, hanem egyre fontosabb helyet foglal el a szakszervezeti munkában... (Idézet a SZOT XXII. kongresszusának tett írásos jelentéséből.)

A Magyar Szakszervezetek XXI. kongresszusa tehát a Népszava terjesztését fontos szakszervezeti feladatként határozta meg. Korábban a SZOT-titkárságának állásfoglalása alapján már történtek intézkedések, ismeretes szakszervezetünk elnökségének állásfoglalása is. Felkerestük Gábor Márton, a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatóját, s első kérdésünk: hogyan értékel a Népszava-terjesztési törekvéseket.

— El kell ismernem, a Magyar Szakszervezetek XXII. kongresszusának iránymutatása nem volt hatástalan a vonatkozásban sem, hiszen az összes magyar szakszervezet ma már egyre inkább megérti a feladat lényegét, de azt is meg kell mondanunk, hogy a legkövetkezőekben, a leg-
hozzáértőbbben a Postások Szakszervezete segíti elérni a célt, a 300 000 példányt. Ma átlagosan 289 000 darab a Népszava példányszáma. Még egy kicsit kell odafigyelni a dologra, s akár túl is teljesíthető a kitűzött példányszám. Sajnos,

a nyári szabadságok idején a vártnál nagyobb a csökkenés...
— Szerintem a szakszervezeti tisztviselők körében általában még nem tudatosult eléggé, hogy a Népszava terjesztése nem csupán postás-feladat. Ebből levonható az a következtetés, hogy a szakszervezetek elnökségeinél nincs probléma, de annál több akad a közép- és alapszervezetnél. Mire gondolok? Arra, hogy a 400 000 választott tisztviselőből, a 130 000 szakszervezeti bizalmi csupán egy-egy Népszava-előfizetést szervez, máris helyben lennének.

— Hogyan látja a postás dolgozók ez irányú munkáját?

— Az önként szakszervezetének elnöksége, a posta vezérigazgatója Horn Dezső, és Besenyei Miklós, szakszervezetünk főtájtára, személyesen is segíti törekvéseinket. Az elnökség jó intézkedési tervet készített, így a területi szakszervezeti tanácsok tudták mi a feladatuk, a bizalmiak, kézbesítők részére a szakszervezet röplapját bocsátott ki, a Postás Dolgozóban több riport és mozgósító cikk jelent meg. A Budapesti Postaigazgatóság vezetője, Dejtő Gábor, személyesen ellenőrizte a végrehajtást. Kocka Antal, a miskolci és Fodor István, a Szegedi Postaigazgatóság vezetője ugyanazt tette. Az 1970. novemberi bázishoz viszonyítva ez év május 10-ig lapunk előfizetőinek szá-

ma 15 170-nel növekedett. Viszont más igazgatóságok területén romlott a helyzet. Bizunk azonban a postás dolgozóknak, mert erre minden okunk megvan.

— Milyen problémákat lát a lapterjesztésnél?

— Szerintem a fővárosban a lapfolytatás nincs megoldva. Némely standon reggel 8 órakor már nincs Népszava, másutt meg tornyosul. Az elosztókban is dinamikusabb lehetnének. Szaporítani kellene az árusok számát. Például a Keleti pályaudvaron nincs mozgósítók, a standos járja néha a várakozó személyvonat szerelvényeket. Ugyanígy jó lenne a standokon, a nagyobb kiránduló induló gócknál, a libegőnél is megvalósítani a mozgósítását. Viszont nagyon jónak tartom, hogy a posta a taxit is igénybe veszi a gyors hírlapkézbesítés érdekében.

— A Postás Dolgozóban megszólaltattunk néhány hírlapterjesztő szakembert is, akik szintén elmondják néhány problémát a kiadóhivatal munkáját illetően. Tettek-e valamit a megoldásért?

— Igen, tettünk! Például kérték, hogy legyen díszpécserük, aki a szerkesztőszéssel kooperálva figyelemmel kíséri a lap tartalmát, s ha abban jelentősebb cikk szerepel egy-egy nagyobb üzemről, vagy kerületéről, akkor oda több lapot irányít. Tárgyaltunk az Athe-

naum Nyomda vezetőjével is, hogy korábban készülhessen el a Népszava. Sajnos sok javulás nem várható, hiszen a nyomda több mint 70 éves gépekkel dolgozik. Majd ha elkészül a Váci úti szakszervezeti nyomdakombinát, akkor biztosíthatjuk a lap időbeni elkészülését is. Végezetül még csak annyit — mondotta Gábor Márton: ez úton is köszönetet mondok az önként szakszervezet elnökségének, valamint a tisztviselőinek a Népszava terjesztéséért végzett munkájukért. Csak így tovább! Én bizonyos vagyok abban, hogy jövőre, amikor a Népszava fejlődése rákerül a „100. évfolyam”, elérjük a 300 000 példányszámot, s talán még többet is.

(B. Gy.)

Mongólia — 50 év tükrében

Fél évszázada, hogy az Altáj hegységében és a Gobi pusztákon, egy valaha nomád pásztornép új országát, nemzetét teremtett meg. A köves mongol föld kezük nyomán termékenyült meg. Elragadták az elnyomó mandzuk és buddhista lámáktól a hatalmat. Nem volt könnyű az új élet megindítása egy olyan országban, ahol a vallás töltötte például évszázadokon át a vaskor használatát. Gyárak, iskolák, tudományos intézetek létesültek azóta szovjet, magyar, bulgár, csehszlovák és NDK szakemberek közreműködésével. Közszeretnek örvendnek például a magyar vízfűrés és geológusok, akik évek óta eredményesen kutatták a természet kincseit, ben gazdag és még ki nem aknázott földet mélyei.

Mindezekről az eredményekről, a nagy fejlődésről az önképet a július 8-án ünnepélyesen megnyitott kiállítás, a Fővárosi Múvelődési Házban, a kiállítást Baradziej Lászlóné, a SZOT alelnöke nyitotta meg, amikor jelen volt Zsámcin Bolod, a Mongol Népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a SZOT vezető munkatársa is.

